

ÅRSMELDING 1987



**OPPLAND SAU- OG
GEITALSLAG**

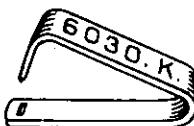
• Øremarker • Bjøller • Klaver

**Vi er Skandinavias ledende leverandør av merkeutstyr.
Vi har blitt det p.g.a. utvalg, kvalitet, service og pris!**

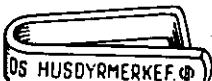
ØREMERKER

PAT småfemerker, pr. 100 stk.	kr 75,00
Pristillegg for farging	
Rød, blå, gul eller grønn, pr. 100 stk. ...	kr 15,00
PAT påsettingsstang	kr 75,00
COMBI småfemerke, upreget	kr 2,30
COMBI småfemerke, preget én side ...	kr 3,05
COMBI småfemerke, preget to sider ..	kr 3,80
COMBI påsettingsstang	kr 215,00

PAT metall øremerke er i dag det desidert mest brukte øremerke i Skandinavia. Kombinert med våre COMBI plastmerker i andre øret, det ideelle øremerkessystemet.



NM. 51086
PAT øremerke



COMBI øremerke



NYHET!

**Vi kan nå prege navn på COMBI plastmerker.
12 bokstaver (6 pr. linje).**

BJØLLER FOR SAU

6,5 cm høy (målt uten ring)	kr 18,00
7,5 cm høy (målt uten ring)	kr 19,00
8,0 cm høy (målt uten ring)	kr 23,00

BJØLLER FOR KALV OG STORFE

9,0 cm høy (målt uten ring)	kr 27,00
10,0 cm høy (målt uten ring)	kr 36,00
12,0 cm (målt uten ring)	kr 45,00

KLAVER MED BJØLLER

BF-bjølleklave m/ 6,5 cm bjølle	kr 29,00
BF-bjølleklave m/ 7,5 cm bjølle	kr 30,00
BS-bjølleklave m/ 6,5 cm bjølle	kr 29,50
BS-bjølleklave m/ 7,5 cm bjølle	kr 30,50
BS-bjølleklave m/ 8,0 cm bjølle	kr 34,50
BL-bjølleklave m/ 6,5 cm bjølle	kr 36,00
BL-bjølleklave m/ 7,5 cm bjølle	kr 37,00
BL-bjølleklave m/ 8,0 cm bjølle	kr 41,00

Innstempiling av navn/adresse
er inkludert i prisene.
Oppgi saueraise ved bestilling av klaver.

NYHET!

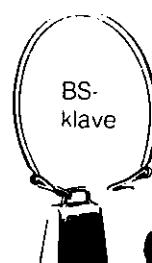
**Alle klaver lages nå i 1" bredde.
Dette gir bedre og sterkere lås.
Behagelig og formstabile klaver for
dyrene.**



BF-klave



BL-klave



BS-klave

NYHET!

**Vi har gjort BL-klaven enda bedre.
Nå leveres bjøllefestet i RUSTFRITT STÅLI**

Priser eksklusive mva.

For utførligere opplysninger, be om vår nye
vareliste, som sendes gratis.

OsHusdyrmerke-fabrikk a/s

2550 Os i Østerdalen · Tlf. (064) 97 205 · Kl. 7.30-15.30, ikke lørdag



Styret takkar med dette alle våre annonsørar for den støtta dei har gjeve til laget ved å annonser i årsmeldinga. På grunn av denne støtta er det muleg å gje ut årsmeldinga til alle våre medlemmer.

Vi vil derfor oppmøde våre medlemmer om å vurdere tilboda i annonsene før dei gjer sine valg.

Einar Høystad
Einar Høystad

formann

Kolbjørn Jørstad
Kolbjørn Jørstad

Anders Svare
Anders Svare

Olav Helleberghaugen
Olav Helleberghaugen

Ivar Stenerud
Ivar Stenerud

SAKLISTE FOR ÅRSMØTET I OPPLAND SAU-OG GEITALSLAG
NYMOEN PENSJONAR, SØNDRE LAND, 13. FEBRUAR 1988 KL. 1100.

Opning.

1. Godkjenning av innkalling og sakliste.
2. Opprop.
3. Konstituering. Valg av dirigent, sekretær og to til å skrive i, under møteboka.
4. Årsmelding for 1987.
5. Regnskap for 1987.
6. Godtgjersle til formannen for 1987.
7. Saker som lokallaga vil ha behandla.
8. Representant for Hed-Opp orienterer.
9. Utdeling av utmerkelser.
10. Valg:
 - a) formann for 1 år.
 - b) 2-to styremedlemmer for to år.
 - c) 5 varamedlemmer til styret for 1 år.
 - d) revisor for 1 år.
 - e) 8 utsendinger til årsmøtet i Norsk sau-og geitalslag.
personlege varamenn til desse.
 - f) 2-to medlemmer til valgnemnda for to år.
11. Arbeidsoppgaver for 1988.
12. Tid, sted og opplegg for årsmøtet i 1989.
13. Avslutning.

STYRET.

Å R S M E L D I N G

for OPPLAND SAU- OG GEITALSLAG 1987

STYRET.

Formann: Einar Høystad, Ringebu, nestformann Kolbjørn Jørstad, Volbu, styremedlemmer: Olav Hellebergshaugen, Vågå, Anders Svare, Vågå og Ivar Stenerud, Kolbu.

Kasserar: Olav Haavi, Fylkeslandbrukskontoret, Gjøvik.

Sekretær: Håkon Sigstad, Kvam.

Gjætarhudnemnda: Jan Halvorsrud, Kolbu, formann.

Medlemmer: Gudmund Skotte, Lesja, Knut Nils Windingstad, Rogne. Lars Romsås, Fåvang har deltatt i nemndas arbeid utan å ha vore valgt medlem.

Geitalsnemnda har vore: Ola Klypen, Vinstra, formann, Solveig Kvam, Grindaheim og Oluf Reidar Kvålshagen, Lom.

ORGANISASJONSSAKER.

Årsmøtet 1986 var på Dombås Turisthotell lørdag 7. februar 1987. Lesja og Dovre sau- og geitalslag var lokale arrangørar. Desse hadde lagt alt til rette for eit vellykka arrangement.

Både styre, valgnemnd og gjætarhudnemnd møtte fulltallige. Formannen i Dovre sau- og geitalslag Laurits Sønstebo ønskte velkommen og "Dovre Disharmoniske selskap" prisa bygda i ord og tonar.

Deretter presenterte formennene i Lesja og Dovre kommunane sine på ein fin måte. Det var Svein Romslo frå Lesja og Laurits Sønstebo frå Dovre.

Formannen i Oppland sau- og geitalslag sa i si helsingstale til årsmøtet at året hadde vore eit vanskeleg år for småfehaldarane. Han nemnde spesielt radioaktiviteten og dei økonomiske vilkåra som småfehaldarane står overfor. Framtida er usikker, men det må satsast vidare på våre produkt.

Det møtte 57 utsendingar frå 29 lag.

Fylkeslaget sin statuett for beste avkomstgranska vær i 1986 vart tildelt Kjell Harald Bjørgan, Hedalen for veren 8523818 Bjørgan, indeks 124.

Premien for beste avkomsgranska bukk gjekk til Aud og Ola T. Lilleløkken, Dombås for 5730, indeks 111.

På møtet heldt konsulent Skibenes frå NSG foredrag om "Avlsarbeid på geit".

På landsmøtet i Norsk sau- og geitalslag møtte 12 utsendingar frå Oppland: Olav Hellebergshaugen, Håkon Sigstad, Kolbjørn Jørstad, Eivind Berge, Bjørg Fodstad, Håkon Rogne, Ola Stubbrud, Torbjørn Haugstad, Trond Dalsegg, Lars Lauvsletten, Nils J. Lykken og Knut Nils Windingstad.

skyhøy kvalitet



DEUTZ
FAHR

DX3 Serien

En smidig og kompakt traktorserie fra
48-75 hk DIN. To- og firehjulstrekkere.
30- og 40 km/t kjørehastigheter.

Fron raktor Service

TLF. (062) 90 077 - 2640 VINSTRA

KVERNELAND

T-876

Importør: A.S Edv. Bjørnrud

DEUTZ
FAHR

Kreftene
som gir resultater

Einar Høystad er medlem av representantskapet i NSG.
Lars Lauvsletten var formann i valgnemnda for årsmøtet i 1987.

STYRET SIN AKTIVITET.

Styret har hatt 7 styremøter og behandla 66 saker i kalenderåret. Dette er ein stor auke i høve til året før.

13. og 15. februar vart det arrangert weekendseminar for sau på Rondane Høyfjellshotell, Mysuseter. Her vart både sjukdom på sau, fôringsspørsmål, avl o.l. drøfta grundig. Ca. 85 deltagere frå heile fylket deltok.

30. mars var det formannsmøte på Hed-Opp, Lillehammer. Her vart ulike organisasjonssaker gjennomgått. Konsulent Arne Valheim frå Hed-Opp tok for seg møteledelse, møteopplegg, planlegging o.l.

Dessverre var det berre 18-19 lag som var representert. Alle lag burde vera med på slike samlingar.

Nye salgsvilkår for sau er godkjent i året. Oppland sau- og geitalslag og Hed-Opp har nå felles salgsvilkår. Desse blir nå trykt på baksida av regninga/stamtavla for kvart enkelt dyr.

Styret har gjort vedtak om å bruke Fokus Bank, Ringebu som laget sin bank frå 1/1-88. Laget får her 13,5 % rente for alle pengane som til kvar tid står inne på konto.

Laget sine rekneskap blir frå 1/1-88 ført på Ringebu og Fåvang rekneskapskontor. Dette på grunn av at fylkeslandbrukskontoret ikkje lenger har tid og anledning til å ta seg dette arbeidet.

Gauperingen i fylket er kome i gang att, og det er i haust felt to gauper i Ringebu.

Laget har ellers fått laga eit utkast til ny diplom for laget. Utkastet er nå til prøvetrykking.

Laget har nå 2128 medlemmer. Det er ein nedgang på 101 frå i fjor.

ÅRSMELDINGAR FRÅ LOKALLAGA.

Få lag har enda sendt sine årsmeldingar for 1987. Dette er vel på grunn av at dei fleste lag har sine årsmøter i januar. Men av ting som går att i dei meldingane som er kome kan ein nemne organisert bruk av indeksverar og kåra lam. Dette gav seg vel uttrykk i at det sist haust var for få indeksverar i høve til etterspørseren, fleire som ønskte å kjøpe indeksver fekk ingen.

Enkelte lag har hatt fagmøter og studieringar. Her har både husdyrkontrollen, landbrukssamvirket og fagtenesta vore til stor nytte.

SMÅFEDAGAR.

Det har i år ikkje vore geitedag i Oppland, men geiteintereserte har deltatt på fagdagar i andre fylke, bl.a. i Hedmark.

Sauedagen var i år på Gomobu i V. Slidre med V. Slidre og Nord-Aurdal sau- og geitalslag som dyktige arrangørar.
Vi opplevde ikkje fjellet frå den beste sida, da det var regn, men ellers ein fin dag med godt program og god mat.

Til eit planlagt geitseminar i Valdres i november meldte det seg for lite folk, så seminaret måtte utgå.

ROVDYRNEMND.

Da rovdyrproblema ser ut til å bli større og større, og det blir fleire og fleire saker av dette slaget å ta hand om vedtok styret på møte 29/10-87 å opprette ei rovdyrnemnd. Fleire fylke har slike nemnder. Nemnda skal vera eit rådgjevande organ for styret, og arbeide med saker som vedrører rovdyrproblema på ulike måtar.

På møte 14/12-87 vart nemnda valgt, og den første rovdyrnemnda i Oppland sau- og geitalslag fekk følgjande medlemmer:

Eivind Fossum, Øyer, formann, medlemmer: Gudmund Skotte, Lesja og Jørn Rødølen, Sel.

Varamedlemmer: Laurits Sønstebø, Dombås og Lars Romsås, Fåvang.

SMÅFEHOLDET I OPPLAND

Pr. 1. januar 1987 var antall sau iflg. søknader om produksjonstillegg 89.772. Dette er en nedgang på 8.945 sau eller $\frac{9}{10} \cdot 1\%$ siste år. På landsbasis var det 68.563 færre sau enn året før): $\frac{6}{10} \cdot 3\%$. En har ikke tall for 1987 ennå, men det er grunn til å anta at sauetallet har gått litt ned siste år.

Geiteholdet er svært stabilt med omlag 6.300 mjølkegeiter og 540 ungegeiter, fordelt på 120 besetninger. 10 besetninger er gått ut siste år.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i sau- og geiteholdet basert på tellinger pr. 20. juni for sau og 1. august for geit.

	Oppland		Landet	
	Sau	Geit	Sau	Geit
1959	108.971	17.419	1.806.000	100.900
1969	125.534	9.262	1.841.138	91.168
1979	137.019	5.569	1.886.000	73.000
1984	200.500	7.338	2.372.000	100.500
1986	206.368	7.490	2.339.900	82.699
1987	195.600	6.959	2.254.200	78.253



SKAL DU "ØYREMERKA" ?

LØYSINGI FOR DEG SOM HAR "GODT" "ØKONOMISK GANGSYN"

No treng Du ikkje lenger vera "sadist" for å spara pengar når du skal "øyre-merkja". To-delte øyremerker i mange fargar, alle for isetjing med tang utan smitte-overføring er no dei rimelegaste Du kan få kjøpt !

DU HAR IKKJE VENTA FORGJEVES DU SOM HAR VENTA PÅ:

FRANSK TEKNOLOGI
FOR BETRE
KVALITET
ØKONOMI

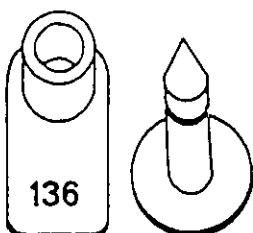


HEIL-FLEKSIBLE
TO-DELTE
POLYURETHAN
ØYREMERKER

Fransk verds-suksess i økonomisk øyremerkning!

HEIL-FLEXIBLE ØKONOMI ØYREMERKER FOR DEG SOM HAR VENTA PÅ EIT NYTT OG LETT, TODELT ØYREMERKE FOR DEI TUNNASTE LAMB-ØYRO!

MINITAG

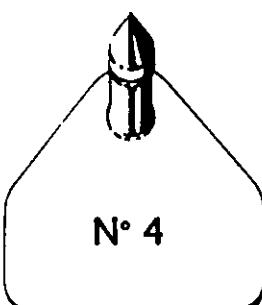
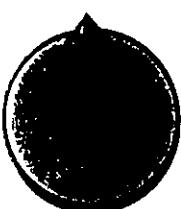
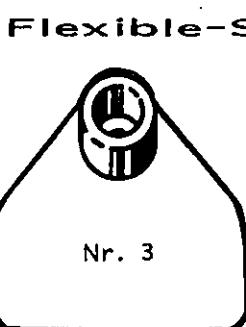


Vekt: berre 2 gram! Øyremerket sin han-del sit "bombe-fast" i ho-delen og utelukkar faktisk merke-tap. MINI-TAG pressar ikkje saman øyra, men har åpning slik at luft og væte kan koma til og hindrar at det dannar seg "søye" med grunnlag for betennelse. Skrifti kan lesast på avstand, men kan ikkje viskast ut eller endrast. De kan sjølv skriva varande bokstavar og tal på merki. Ho-delene er pakke 100 i kvar pakning og vert levert i 6 fargar: orange, blå, rød, grøn, gul og kvit. Han-del er alltid gul. MINITAG vert påsette med standard tang for ARDES øyremerker.

UNNGÅ SMITTEOVERFØRING - BRUK MINITAG!
Marknadens lågpris øyremerke - berre kr. 1,50

ARDES

ØYREMERKER FOR SAU !



USLÅELIGE LÄGPRISAR
FOR EIT VERDSKJENT
ØYREMERKE !

Enkle:

Nr. 3 + Nr. 5: kr. 1,75 pr. stk.

Doble:

Nr. 3 + Nr. 4: kr. 2,00 pr. stk.

ALLE PRISAR UTAN MOMS

ARDES vert levert i: gult, orange, kvit, raud, blå, grønt

Be om gratis katalog over Norges største utval av reiskap for stell av dyr:



a s **Nessemaskin**

IMPORT FOR LANDBRUKET - AGENTURER
5920 NESSANE,
Postboks 25, NORWAY.

Namn: -----

Postnr: ----- Adr.: -----

Utvælgstellingene pr. 1. juni 1987 viser at sauetallet i Oppland har gått ned med 5,2 % siste år og 3,6 % i landet. Det er grunn til å anta at svak lønnsomhet vil føre til ytterligere reduksjon. Hva framtida vil bringe er avhengig av hvilke muligheter småfeholdet får vis a vis andre husdyrslag, og andre utveger for å skaffe seg inntekter i distrikten. Men hos de mest aktive og dyktigste saueholdere er det foreløpig liten eller ingen nedgang.

Produksjonstilpassing.

Forbruket av sau- og lammekjøtt har holdt seg godt oppe og har økt med 5 % i forhold til 1986 (unormalt år p.g.a. radioaktivt nedfall). Nedgangen i sauetallet blir delvis oppveid av høyere lammevekter i 1987. Det regnes med samme etter-spørrel etter lammekjøtt i 1988 som siste år, og det vil antakelig bli knapp markedsdekning i sær for de beste kvalitetene. En må regne med at det er rom for en viss produksjonsauke for lam i kl. I eller bedre. Antall slakt i kl. II og III må gå ytterligere ned og det bør drives mer rettledning om produksjon av kvalitetsslakt.

Rovdyrskader.

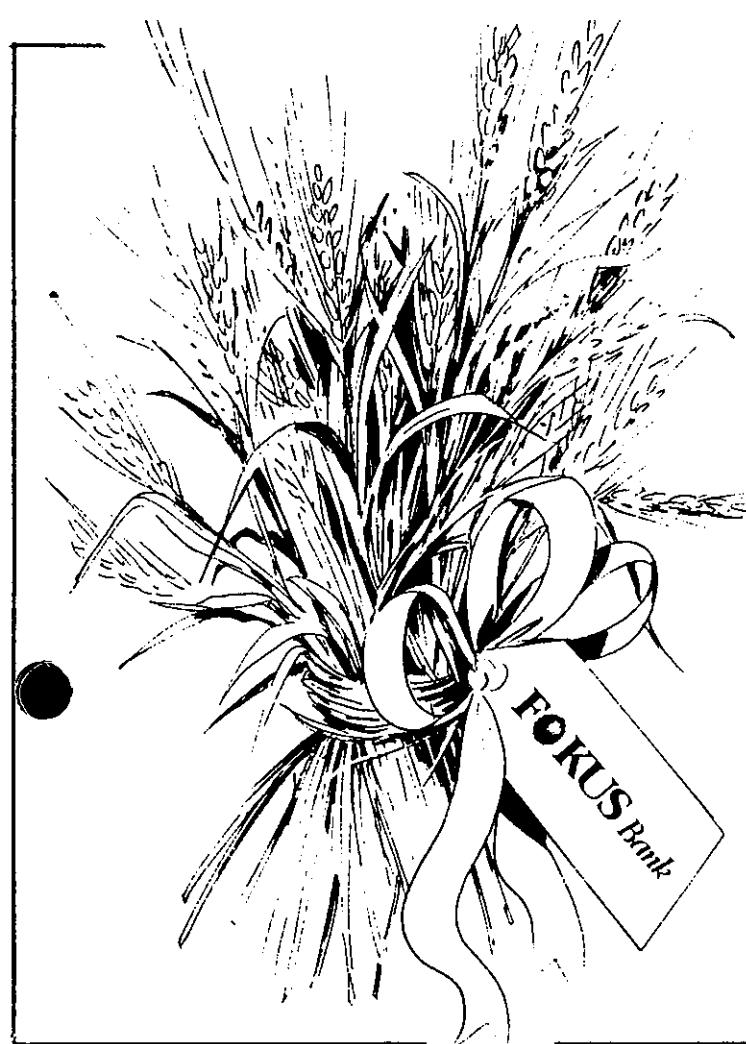
Jerven i Lesja-området har herjet i saueflokkene med omlag samme skadeomfang som i 1986. Bare i Lesja er det meldt om 31 søyer og 219 lam som antas drept av jerv. (I 1986 var det 33 søyer og 228 lam).

En må fortsatt regne med store tap så lenge dette området skal være "friområde" for jerven. I 1988 vil det ikke bli gitt fellingstillatelser fordi det pågår et forskningsprosjekt der jervens vandringer og livsførsel skal granskies.

Litt skade forvoldt av bjørn har vi hatt år om anna, men i 1987 ble det større skader enn på lenge. Bare i Ringebu er det meldt om 138 sau og lam som antas drept av bjørn. Av disse er 45 besiktiget og erklært sikre for at de er drept av bamsen. I Øyer er 19 søyer, 6 værer og 5 lam erklært drept av bjørn, mens ytterligere 24 søyer og 16 lam antas å være drept. I tillegg kommer 8 sau fra Østerdalen som er funnet drept i Øyer.

En har også registrert krav om erstatning etter tap pgr. freda rovdyr fra endel andre kommuner uten at en har oversikt ennå.

Sjøl om det blir gitt erstatning for dyr som bevislig er tatt av freda rovdyr er det ikke akseptabelt med så store tap i beitetida. Småfeholderne må derfor regne med fortsatt kamp for å få en Rovdyrforvaltning som en kan leve med.



Best for landbruket.

Fokus Bank er den yngste tilvekst i norsk bankvesen og er bygget på banker som har vært samarbeids-partnere for landbruket gjennom mange tiår.

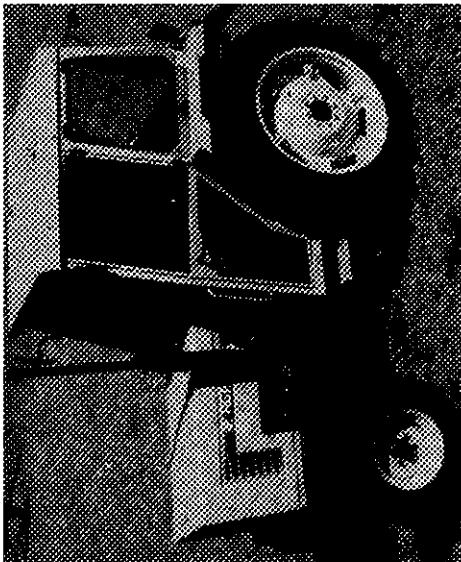
Dette stiller store krav til oss og vi vil derfor gå inn for å bli en enklere og bedre bank for landbruket.
La Fokus Bank bli din økonomiske medarbeider i gårdsdriften.

FOKUS Bank

2630 Kongebu
tlf. 062 80633

AGRIFULL 55 2-ØG 4-hjulsdrift.

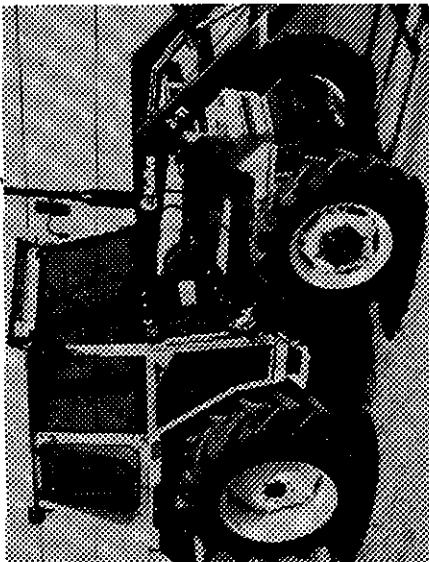
Agrifull fra FIATAGRI leveres av A-K maskiner og FIAT-forhandlere over hele landet.



En real traktor:

- Med 55 hk DIN
- og vekt 2500 kg
- med skikkelig bakkekontakt
- med nok utstyr
- og en hyggelig prisslapp

• Gjelder A55 DT (4-hjulsdrift)



AGRIFULL fra Fiatagri's grønne linje

Vei. pris 2-hjulsdrift kr. 107.500,- eks. mva.
Vei. pris 4-hjulsdrift kr. 125.000,- eks. mva.
(pristillegg for bakhjul 14,9 – 28", arbeidslys og fronttaster)

Hovedkontor

A-K maskiner

2640 Vinstra, Tlf. (062) 90 088

AVLSTILTAK FOR SAU

Avlsutvalget for perioden 01.01.86-31.12.87 består av

Einar Høystad, Ringebu, formann (v.m. Håkon Sigstad, Kvam)
Anders Sørflaten, Etne (v.m. Håkon Rogne, Biri)
Per Høye, Ringebu (v.m. Hans M. Hjelstuen, Fåvang)
Olav Haavi, Biri (v.m. Johan Gjestvang, Snertingdal)

Utvalget har hatt 2 separate møter og behandlet 15 saker.
En har dessuten deltatt i styremøter i fylkeslaget. En har
deltatt på fagseminar om sau og på Sauedagen 1987 - begge i
fylkeslagets regi.

Har holdt det ordinære møtet med værringene om fordeling av
eliteværer og andre spørsmål i forbindelse med avlsarbeidet.
I samarbeid med SFNL (Statens fagtjeneste) er det holdt møte
med småfedommerne om retningslinjer for eksteriør- og ull-
bedømmelse.

Avlsutvalget er spesielt pålagt ansvaret for avkomsgransking
av værer, uttak av prøveværer og fordeling av eliteværer til
ringene. En viktig oppgave er også å medvirke til at de øvrige
avlsværene blir fordelt så rettferdig som mulig til saualslag
og private besetninger utenom ring.

Dette arbeidet har etter hvert fått stort omfang, men med ut-
merket samarbeid mellom ledelsen i den enkelte ring, sauekon-
trollen, fylkeslaget, avlsutvalget, og andre impliserte
ser disse oppgavene ut til å ha blitt løst på en tilfreds-
stillende måte. Felleskassa for værringene er svært viktig
i dette arbeidet - spesielt for en best mulig fordeling av
avlsværene og utjevning av kostnadene ved værringarbeidet.

Værringene.

Antall værringer har nå stabilisert seg. I fjor ble pelsvær-
ringen i Volbu nedlagt, men ble erstattet av ny ring på Dovre.
18 ringer var i drift for sesongen 1986/87. 301 fikk bereg-
net indeks. Av disse var 88 spelværer, 202 værer av dala og
krysninger og 11 pelsværer. 13.973 søyer i 262 besetninger
var med i avkomsgranskinga. 306 prøveværer og 64 eliteværer
+ endel seminværer var med ved sesongstart.

143 værer fikk indeks 103 eller bedre og dermed godkjent for
videre bruk i avlen. 54 av disse fikk indeks 110 eller mer,
derav 3 stk. over 120.

Kåringsnr. 8620684 fra ring 51 fikk indeks 125 og høyest i
fylket. Av spelværene fikk 8620221 fra ring 42, 8620544 fra ring 43 og
8620647 fra ring 45 alle indeks 117.

Sjøl om noen av disse eliteværene i ringene var gått
ut i løpet av året kunne vi tilby saualslag og private saue-
eiere et større antall værer enn noen gang før.

Etterspørrselen var imidlertid gledelig stor og alle værene
ble omsatt.

Spelværer synes det framleis å være for lite av, men etter-
spørrselen etter dalaværer o.l. raser ble dekket ved litt im-
port fra Hedmark. Dessuten er det litt etterspørsel etter
værer av rein rygja, sjeviot og steigar uten at vi har særlig
mulighet til å etterkomme slike ønsker.

For avlssesongen 1987/88 er omfanget av værringdrifta praktisk talt det samme som i forrige sesong. 302 prøveværer skal granskes (mot 306 i 1986). I noen ringer er det gått ut en og annen besetning, men noen nye er kommet til. Medlemstallet er nå 252 mot 262 i fjor. Flokkstørrelsen er i snitt 62 søyer mot 53 forrige år.

64 eliteværer + semin (i 4 ringer) vil sørge for godt utvalg av værlam for kåring til høsten.

Oversikt over værringer i drift 1987/88:

Ring nr.	Antall medl.	Herred (område)	Rase	Antall søyer	Antall prøve- værer	Antall elite værer
41	17	Ø.Toten	Spæl	690	12	3
42	16	S.-N. Fron	"	1000	22	5
43	17	Vågå/Lom	"	877	17	3
44	13	Aurdal/Etnedal	"	1140	18	4
45	21	Fåvang	"	700	15	3 + S.
46	9	Fåberg	Dala	800	15	3
47	12	Øyer	"	950	20	3 + S.
48	20	Fåvang	"	713	15	3
49	16	Ringebu	"	1000	19	5
50	11	Sør-Fron	"	1250	23	5
51	10	Sel	"	675	15	3
52	14	Nord-Fron	"	1000	20	5
53	12	Biri	"	1000	18	4
54	10	S. Aurdal	"	723	12	2
55	14	Ø. Slidre	"	734	15	3
56	16	Vågå	"	954	19	4
59	13	Lesja	"m.fl.	915	16	3
60	11	Dovre	Pels	574	11	3
252				15.635	302	64

Sauemønstringer.

Ved 24 kåringssjå møtte det 2845 værlam og 1142 ble kåret. I 1986 ble det kåret 1168 værlam.

Fordelt etter rase:

	1987	1986
Dala værlam	554	604
Rygja	132	134
Sjeviot	29	28
Steigar	9	6
Krysninger	1	1
Spælsau	306	298
Pelssau	111	91
1142		1162

Oppstillinga viser at det ble kåra 50 færre dala-værlam enn i 1986. For de øvrige raser er det små endringer. Redusjon i antall kåra dala-lam er helst en tilpassing til markedet, men skyldes også noe strengere utvalg før en møter på sjået. En tendens til tovet ull på flere værlam sammen med strengere eksteriørkrav fører til flere kasserte lam.

I tillegg til værlamkåringa ble det ved sauesjåa kåret 128 saulam (møtt 246). 81 søyer ble vist, 16 fikk 1. pr., 31 stk. 2. pr. og 6 stk. 3. pr. Av 43 gimirer med lam oppnådde 20 stk. 2. pr. og 8 stk. 3. pr. I alt ble 3222 sau og lam framstilt for bedømming, derav 452 værlam i pelsring 60.

Hos Tove og Karl L. Riise er analysert omlag 800 ullprøver, mens 306 analyser av spelull er utført på Ullaboratoriet.

AVLSTILTTAK FOR GEIT

Avlsutvalget har bestått av Olav Hellebergshaugen, formann, Gunnar Breivik, Nils J. Lykken og Olav Haavi, sekr.

Det er holdt 2 møter og behandlet 19 saker.

Instruksen for Avlsutvalget pålegger en bestemte arbeidsoppgaver:

1. Organisere avkomsgranskning av bukker.
2. Uttak av prøvebukker for granskning i ring.
3. Fordеле elitebukker til ringene.
4. Organisere og lede arbeidet med kåring av bukkekje.

Gjennomføring av arbeidet skjer i samarbeidet med styrene i bukkingene, geitekontrollen og Landsrådet for geitavl.

Avkomsgranskninga foregår i 5 bukkinginger og arbeidet hadde følgende omfang sessongen 1986/87:

Ring nr.	Antall årsgeit	Elite bukker	Prøvebukker 1 - 2 år	Res. og ventebukker	Bukker god- kjent for tilskott 1987
51	315	Semin	3	6	3 + 0
52	761	4 + "	8	14	6 + 2
53	800	Semin	8	16	8 + 1
55	799	3	5	14	2 + 3
56	478	3	3	9	0 + 0 + 1
3153					19 + 6 + 1

26 bukker fikk beregnet indeks for avlsverdi i 1987. Av disse får vi tilskott til 19 stk. etter ett år og 6 etter 2 år.

Målet er å få gransket flest mulig bukker etter ett år, og vi er godt fornøyd med resultatet i år sjøl om enkelte ringer ikke har fulgt opp godt nok.

Det synes realistisk å regne med å få gransket 1 bukk pr. 100 årsgeiter.

Følgende bukker fikk beregnet avlsindeks i 1987:

Ring nr.	Kår.nr.	Indeks	Kår.-nr.	Avlsp.jur.
51	6625	93 x	85	3
	6631	92 x	"	8
	6655	101 x	"	1
52	6161	99	84	6
	6199	105	"	6
	6607	107 x	85	6
	6610	100 x	"	6
	6622	102 x	"	6
	6629	92 x	"	8
	6640	104 x	"	6
	6652	91 x	"	8
53	6187	98	84	1
	6618	107 x	85	4
	6620	95 x	"	6
	6630	99 x	"	1
	6635	107 x	"	5
	6636	101 x	"	4
	6644	104 x	"	3
	6650	100 x	"	8
55	6210	91	84	7
	6214	98	"	
	6218	99	"	
	6614	100 x	85	4
	6615	101 x	"	7
56	5718	104	83	3

x = foreløig indeks.

Bukk nr. 5711: indeks 116 - har høyest endelig indeks i 1987. Den har 20 døtre i 6 flokker og avlsverdi for jur er beregnet til 5 (16 døtre bedømt).

Bukken er født hos Kjellaug og Andris Knut Lykken, Beito og er gransket i ring 52 Vågå.

Bukk nr. 6206 fra samme oppdretter fikk 111 i endelig indeks og 10 poeng i avlsverdi for jur. Den er gransket i ring 56.

Bukk nr. 6166 f.hos Paul Heggero, Vågå fikk også indeks 111 (endelig) med 5 poeng i avlsverdi for jur.

Bukk nr. 5711 innstilles til Oppland sau- og geitalslags premie for 1987.

Geitesjåa 1987.

Det er holdt kåringssjå for bukkekje i Beito i Valdres, Lom, Vågå, Lesja/Dovre og Fåvang.

Oppstillinga nedenfor viser frammøte, kåring og premiering ved sjåa i 1987:

	Bukkekje		Geiter			Møtt i alt	
	Møtt	Kåra	Møtt	1.pr.	2	3	
Beito	30	26					30
Lom	3	3					3
Vågå	14	14					14
Lesja/Dovre	4	4	16	4	8	4	20
Fåvang	3	3					
	54	50	16	4	8	4	70

28 bukkekje + 7 reserver ble tatt ut til gransking for avlsverdi i ring. De fleste av de øvrige bukkekje ble solgt - derav 3 til Osterøy i Hordaland.

De fleste kåra bukkekje har seminbukker som fedre.

Landsrådet godkjente 9 bukker til bruk i semin i år og 3 av disse kom fra våre avlsringer.

For å få stor variasjon i avlsmaterialet og avkom etter de beste dyra stimuleres det til påsett av bukkekje etter de to beste geitene i hver besetning.

Gransking av avlsverdi på bukker er tidkrevende. Målet er å få så mange geitkje i produksjon første året etter at bukkene ble tatt i bruk at avlsindeks kan beregnes. Det blir derfor lagt ned mye arbeid i å organisere kontrollert påsett etter prøvebukkene. Felleskassa yter tilskott pr. påsatt kje når påsattet er bestemt av avlsledelsen. Dette gir endel ekstraarbeid for ringleder og geitekontrollen, men med den store interesse som disse viser er det grunn til å regne med flere granska bukker og kortere granskingstid.

For å få fram variasjonen i arvemassen er det viktig at dyras produksjonsevne blir nyttet fullt ut ved normal fôring. Trange mjølkekvote og relativt store tilskott pr. geit uavhengig av produksjon kan virke uehdig på avlsarbeidet. Dette er et problem som bør tas i betraktnng når jordbruksavtalen skal utformes.

Når det gjelder problemet med kasting som endel besetninger er plaget med venter vi på resultater fra undersøkelser som vetrinærvesenet er i gang med. En etterlyser også en erstatningsordning som geiteholderen er tjent med.

Organisert beitebruk.

Fylkesutvalget for organisert beitebruk for perioden 01.01.86-31.12.89 består av:

Johs. Finborud, Øyer	Varamann: Anders Svare, Vågå
Gunnar Skaaren, Ø.Slidre	" Anders M. Hovdet, S.Aurdal
Ole Ringen, Ringebu	" Ola G. Gjevre, Vang
Olav Haavi, Biri(formann)	" Olav Bratberg, Redalen

Skaaren og Finborud er oppnevnt etter forslag fra Oppland sau- og geitalslag, mens Ringen og Haavi representerer landbruks- etaten.

Utvalget har hatt 2 møter og behandlet 32 saker. I tillegg er 89 søknader om ordineært tilskott behandlet ved fylkes- landbrukskontoret.

Tilslutningen til organisert beitebruk økte med 73 saueflokker og antall sau sluppet på beite med 6403 (+ 3,7 %).

År	Flokker	Antall sau	Tap på beite sau	Tap %	Tilskott
			lam		
1984	1843	160.491	1068	3692	2,96 566.813
1985	1914	173.808	1095	3665	2,74 626.190
1986	1987	180.211	1212	4149	2,97 629.053

Tross nedgang i sauetallet er tilslutningen til organisert beitebruk økt. I 1986 var 87 % av all sauen registrert i sau- beitelaga mot 82 % året før. Dette er en gledelig utvikling som gir muligheter for enda bedre organisering av beiting i utmark og fjellområder.

Med tapsprosent 2,97 i snitt for hele fylket ligger vi blant de beste i landet. Men mange beitelag har en taps% mellom 1-2 % så det er ennå noe "å gå på" for lag med dårligere resultat. Noen områder er mye plaget med freda rovdyr og her vil tapene år om anna bli store også om tilsynet er godt.

Fylkesutvalget har i 1987 hatt kr. 120.000,- til disposisjon. 20 søknader fra beitelag om tilskott til tiltak som tar sikte på å minske tapet av sau og lam i beitetida, og gjøre tilsyn og sankning mer effektivt ble innvilget med kr. 120.100,- i alt.

Dessuten har samordningsutvalget innvilget 6 søknader med i alt kr. 150.000,- i tilskott til sperregjerder og gjeterbuer.

Det er ikke holdt kontaktmøter i år, men laga er orientert om tilskottsordningene gjennom rundskriv. De lokale landbrukskontor har god kontakt med saubetalaga, planlegger og kostnadsberegner aktuelle tiltak og behandler alle søknader før de blir sendt til fylkesutvalget.

Mange beitelag burde i større grad gjøre seg nytte av den service de kan få på landbrukskontoret.

SKADEVIRKNINGENE ETTER RADIOAKTIVT NEDFALL 1987

Det var klart allerede i fjor høst at det også i 1987 ville bli atskillig skadevirkning p.gr.a. radioaktivitet - og da spesielt på utmarksbeite.

Måling på levende dyr avslørte større problemer enn ventet, men etter endel prøvemålinger og justeringer ble det utført omlag 1.000 analyser på levende sau i 21 kommuner.

Analyseresultatene førte til at 71 beitesoner i 17 kommuner ble pålagt nedføring for å sikre at slaktet skulle inneholde mindre enn 600 Bq pr. kg.

8 soner ble pålagt			8 ukers nedføring		
19	"	"	6	"	"
18	"	"	4	"	"
26	"	"	3	"	"

En har ikke nøyaktig tall for hvor mange sauер det var på beite i de ulike soner, men 17 kommuner som var pålagt nedføring har omlag 75 % av all sauen i fylket - eller omlag 170.000 sau og lam. I 8 kommuner som var sterkest berørt og pålagt 8 eller 6 ukers nedføring utgjør sauetallet omlag 33 % av sauen i fylket - eller omlag 75.000 sau og lam.

Her er å bemerke at ikke all sauen i alle disse kommunene var berørt, men i alle høve dreier det seg om store mengder sauekjøtt som ble berget til menneskemat gjennom de tiltak som ble gjennomført. Kjøtproduksjonen i de berørte områder er omlag 1.800.000 kg kjøtt til en førstehåndsverdi på omlag 70 mill. kr.

Erstatning for nedføring vil en anslå til omlag 12 mill. kr.

Saueholderne har krav på full erstatning for de skader og ulemper som det radioaktive nedfallet har ført med seg.

Gjennom nedføringsprosessen som samvittighetsfulle saueholdere gjennomførte ble store verdier spart for samfunnet.

Fra sentralt hold ble det allerede tidlig på året erklært at målet for 1987 var at alt kjøtt som ble produsert skulle ha så lågt radioaktivt innhold at det kunne brukes til menneskemat. Dette ble naturligvis akseptert sjøl om det lenge rådde endel uklarhet om hvilke tiltak som måtte til for å lykkes. Når det gjaldt problemer i forbindelse med nedføringsstida var disse størst i besetninger der det var dårlig med høstbeite, i høgereliggende strøk der veksttida er kort og klimaet slik at sau'en må i hus.

En større besetning ble flyttet omlag 20 km og føret i 8 uker i leide fjøs. Andre fikk leid fjøs i nabologet og sikret seg på den måten. Men når nedføringsa gikk såvidt greit i år skyldes det ikke minst en lang og mildt høst over hele fylket.

Mange tok hjem sau'en tidligere enn vanlig og fikk fôringsskom-pensasjon fra den dato nedføringsa startet. Nedføringsstart 20. september var for seint i vårt fylke. Dette også sett på

bakgrunn av at vi i flere år har tilrådd tidligere sinking fordi beitene i fjell og utmark blir for dårlige tidlig i september. Tidligere sinking og mer grønfórvekster til høstfóring vil være svært aktuelt i de mest berørte områder til høsten.

Ellers viser nedfóringa at en kan betale kvaliteten på lamme-slakta når de får riktig og nok fóring.

Arbeidsmessig er lang nedfóring ei ulempe og forberedelsene til parringssesongen kan bli skadelidende. Men dette er vel helst et tilpassingsproblem for de fleste.

KONKLUSJON:

Analyser av beitegras i fjell- og utmarksområder viser at det radioaktive innholdet er gått ned med omlag 60 % i snitt siden 1986. Likevel var innholdet såvidt høgt at 75 % av sauens i fylket hadde for høgt radioaktivt innhold i kjøttet ved sinkinga og måtte settes på nedfóring før de kunne slaktes.

Med samme grense for Bq innhold i 1988): under 600 Bq/kg tørrstoff - må en regne med nedfóring av betydelig omfang også i 1988 - antagelig omlag 30 % av sauens - eller omlag 60.000 lam og sau.

Det er viktig for saueholdet at en får signaler fra Departementet om tilskottsregler for nedfóring m.m. i god tid før beiteslipp.

Analyser av beitegras og grovfór fra dyrka jord er viktige, men måling av radioaktivitet på levende dyr i god tid før dyret tas heim fra beite, er sikrest når det gjelder å fastsette nedfóringstid i de forskjellige beitesoner.

Sauholderne er samarbeidsvillige og setter alt inn på å leve kjøtt som er skikket til menneskemat, men forlanger klare signaler om retningslinjer for arbeidet så tidlig som mulig.

Også i år viser statistikken fortsatt nedgang i sauetallet, mens geita er stabil. Likevel var det nesten 200.000 sau og lam på utmarksbeite i fylket siste år. En har registrert en auke i lammevektene som resultat av brukbare beiteforhold, men også en viss avlsmessig framgang.

Småfehold er fortsatt ei betydelig inntektskilde for omlag 3.000 jordbrukere i fylket. Lønnsomheten i næringen er for dårlig i forhold til inntektsmulighetene i samfunnet forøvrig. Mye av dette skyldes prismessige forhold både på inntekts- og kostnadssida, men med auka avdrått og bedre kvalitet på våre produkter kan vi bedre situasjonen endel sjølve også.

Mange er med i samarbeidet om å utvikle småfeholdet og innsatsen er både stor og entusiastisk.

Styret takker alle for stor innsats og godt samarbeide.

Søndre Land 13. februar 1988.

Einar Høystad (sign.) Olav Hellebergshaugen (sign.)

Kolbjørn Jørstad (sign.) Anders Svare (sign.) Ivar Stenerud (s.)

Håkon Sigstad (sign.)
sekretær

Olav Haavi (sign.)
fylkesagronom

Rekneskapsutdrag for Oppland sau- og geitalslag 1987

Inntekt.

Beholdning 1/1-87	Kr. 124.534,46
Kontingent (2128 medl.)	" 73.680,-
Kontingent (rest 1986)	" 270,-
Kontingent 1987, direkte fra laga	" 6.790,-
Tilskott til årsmøtet	" 10.500,-
Tilskott til sauedag	" 500,-
Tilskott til gjæterhundnemnda	" 10.000,-
Andel i dommerkurs, væregransking	" 1.125,-
Andel i gave, væregransking	" 800,-
Materiellsalg	" 76,80
Skattetrekk	" 3.525,-
Renter for 1987	" 12.342,-
	<hr/> Kr. 244.143,26

Utgift.

Kontingent, direkte fra laga	Kr. 6.790,-
Årsmøte, styremøter, reise	" 51.267,50
Skjåk-møte	" 1.513,68
Gjæterhundnemnda 1986	" 1.656,40
Gjæterhundkurs	" 3.868,-
Gjæterhundprøve, annonser	" 3.300,-
Gjæterhund, fylkesmesterskap	" 1.000,-
Sauedag, annonser	" 598,20
Dommerkurs	" 2.250,-
Formannsmøte	" 600,-
Formannsgodtgjørelse	" 5.000,-
Sekr.: Håkon Sigstad, arbeid	" 9.975,-
" Håkon Sigstad, reise	" 4.037,50
Porto, telefon, husleie, kopiering	" 7.480,-
Gaver, blomster	" 5.018,-
Revisjon	" 500,-
Skattetrekk	" 3.525,-
Arbeidsgiveravgift	" 1.451,-
Beholdning 31/12-87	" <hr/> 134.312,98 Kr. 244.143,26

Beholdning: I bank	Kr. 133.317,07
Postgiro	" 852,80
Kontant	" <hr/> 143,11
=====	=====
Kj.	134.312,98

Gjøvik, 4/1-1988.

Olav Haavi (sign.)
kasserer

Regnskapet er revidert og funnet i orden i h.h.t. fremlagte bilag.

Lillehammer, /1-1988.

K. Schefte (sign.)
revisor

Reknskap for "Driftsfondet" 1987.

Beholdning 1/1-87	Kr. 34.378,05
Renter for 1987	" 3.607,-
 Beholdning 31/12-87	 <hr style="width: 20%; margin-left: 0; border: 0.5px solid black;"/>
	Kr. 37.985,05
	<hr style="width: 20%; margin-left: 0; border: 0.5px solid black;"/>
	Kr. 37.985,05

Beholdning: I bank Kr. 37.985,05

Gjøvik, 4/1-1988. Olav Haavi (sign.)
kasserer

Regnskapet er revidert og funnet i orden i h.h.t. fremlagte bilag.

Lillehammer, /1-1988. K. Schefte (sign.)
revisor

Rekneskapsutdrag for "Væregranskning" 1987.

Inntekt.

Beholdning 1/1-87	Kr. 364.782,79
Solgt 134 værer	" 348.606,60
Solgt 210 værer, slakt	" 249.911,67
Ullanalysetilskott 1986	" 10.000,-
Ullanalysetilskott 1987	" 10.000,-
Ulltrekk v/Vestfold/Buskerud Slakteri	" 4.828,20
Tilskott fra Landsrådet, 1986/87, værer	" 436.450,-
Tilskott fra Landsrådet, 1986/87, søker	" 69.865,-
Tilskott fra Landsrådet, 1986/87, pelsegenskaper	" 1.469,-
Fórkompensasjon	" 3.136,-
Utleie av 1 vær	" 500,-
Rovvilktskade	" 3.000,-
Uavhentet tilskott og kjøring	" 2.956,60
Skattetrekk	" 1.417,-
Momsrefusjon for 1986	" 45.637,50
Moms	" 120.422,89
Renter for 1987	" 23.136,-
	<u>Kr.1.696.119,25</u>

Utgift.

Kjøpt 339 værlam	Kr. 576.300,-
Kjøpt 1 vær	" 3.820,-
1 vær, mellomlegg, slakt	" 2.147,50
1 vær returnert	" 2.500,-
Kjøring 1986	" 114.106,30
Kjøring 1987	" 39.037,-
Ringledergodtgjørelse/møter, 1986/87	" 28.800,-
Tilskott fra Landsrådet, søker	" 69.865,-
Tilskott fra Landsrådet, pelsegenskaper	" 1.469,-
Ullanalysetilskott 1986	" 10.000,-
Fóringstilskott 1986/87	" 183.500,-
Uavhentet tilskott og kjøring	" 2.956,60
Dyrlege, medisin	" 4.737,50
Dommerkurs	" 1.125,-
Gave	" 400,-
Sekretær Håkon Sigstad, arbeid	" 3.375,-
Sekretær Håkon Sigstad, reise	" 1.500,-
Sekretær Håkon Sigstad, telefon	" 1.070,-
Revisjon	" 1.000,-
Telefon, frakt, porto, materiell	" 753,70
Skattetrekk	" 1.417,-
Arbeidsgiveravgift	" 632,-
Moms	" 146.281,85
Beholdning 31/12-87	<u>" 499.325,80 Kr.1.696.119,25</u>

Beholdning: I bank	Kr. 440.297,68
I bank	" 59.007,-
Kontant	" 21,12
	<u>Kr. 499.325,80</u>

Gjøvik, 4/1-1988.

Olav Haavi (sign.)
kasserer

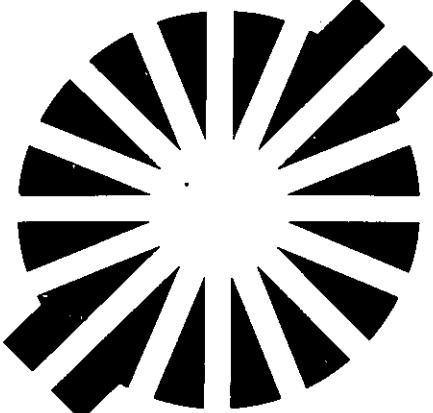
Regnskapet er revidert og funnet i orden i h.h.t. fremlagte bilag.

Lillehammer, /1-1988. K. Schefte (sign.)
revisor

Statusverdi av indeksværer og prøveværer pr. 31/12-1987.

Ring 41:	12 prøveværer a kr. 1000,-	Kr. 12.000,-
	3 eliteværer a kr. 2000,-	" 6.000,-
Ring 42:	22 prøveværer a kr. 1000,-	" 22.000,-
	5 eliteværer a kr. 2000,-	" 10.000,-
Rinf 43:	17 prøveværer a kr. 1000,-	" 17.000,-
	3 eliteværer a kr. 2000,-	" 6.000,-
Ring 44:	18 prøveværer a kr. 1000,-	" 18.000,-
	4 eliteværer a kr. 2000,-	" 8.000,-
Ring 45:	15 prøveværer a kr. 1000,-	" 15.000,-
	3 eliteværer a kr. 2000,-	" 6.000,-
Ring 46:	15 prøveværer a kr. 1000,-	" 15.000,-
	3 eliteværer a kr. 2000,-	" 6.000,-
Ring 47:	20 prøveværer a kr. 1000,-	" 20.000,-
	3 eliteværer a kr. 2000,-	" 6.000,-
Ring 48:	15 prøveværer a kr. 1000,-	" 15.000,-
	3 eliteværer a kr. 2000,-	" 6.000,-
Ring 49:	18 prøveværer a kr. 1000,-	" 18.000,-
	5 eliteværer a kr. 2000,-	" 10.000,-
Ring 50:	23 prøveværer a kr. 1000,-	" 23.000,-
	5 eliteværer a kr. 2000,-	" 10.000,-
Ring 51:	15 prøveværer a kr. 1000,-	" 15.000,-
	3 eliteværer a kr. 2000,-	" 6.000,-
Ring 52:	20 prøveværer a kr. 1000,-	" 20.000,-
	5 eliteværer a kr. 2000,-	" 10.000,-
Ring 53:	18 prøveværer a kr. 1000,-	" 18.000,-
	4 eliteværer a kr. 2000,-	" 8.000,-

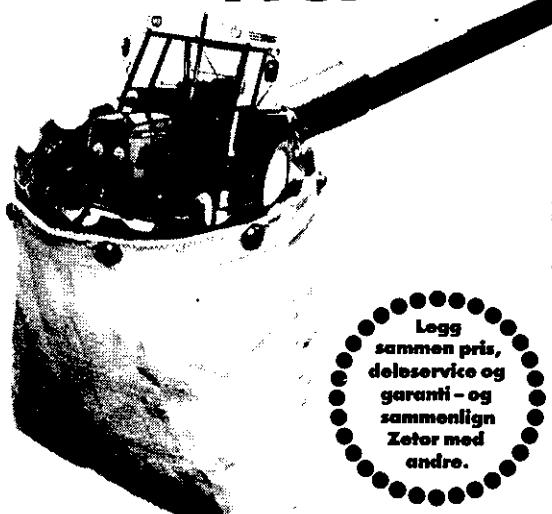
	Overført	326.000,-
Ring 54:	12 prøveværer a kr. 1000,- 2 eliteværer a kr. 2000,-	Kr. 12.000,- " 4.000,-
Ring 55:	15 prøveværer a kr. 1000,- 3 eliteværer a kr. 2000,-	" 15.000,- " 6.000,-
Ring 56:	20 prøveværer a kr. 1000,- 4 eliteværer a kr. 2000,-	" 20.000,- " 8.000,-
Ring 59:	16 prøveværer a kr. 1000,- 3 eliteværer a kr. 2000,-	" 16.000,- " 6.000,-
Ring 60:	11 prøveværer a kr. 1000,- 3 eliteværer a kr. 2000,-	" 11.000,- " 6.000,-
		<hr/> Kr. 430.000,-



bank

Distriktets ledende bank

Vårt bidrag til landbruksoppkjøret



ZETORGARANTIEN: 2 år eller 1200 driftstimer.
Det første året dekker garantien både arbeid og deler. Det andre året dekker den delene.

Zetor
– tar prisen

Autorisert forhandler:



MOTOKOV
NORGE AS

Bj. Bjørnsengt. 80, 3044 Drammen
Tlf. (03) 81 13 80

Ta innersvingen med CASE IH



85-serien har skikkelig trekraft og førerkomfort som du vil sette pris på. Case IH-traktorene er utstyrt med sentremontert 4-hjulstrekk og plan, beskyttet underside.

Liten svingradius og god bakkeklaring betyr mye under norske forhold.

VELKOMMEN TIL PRØVEKJØRING



Jeg ikke
känner personell,
vad gör jag?

Med Tenneco som står
bak og 3-års garanti
på alle traktorer er du
trygg med Case IH.

case ih

Importør: J.I. Case Norge A/S 3050 Mjøndalen

Rekneskapsutdrag for "Bukkegransking" 1987.

Inntekt.

Beholdning 1/1-87	Kr. 224.982,38
Solgt 33 bukker	" 27.224,97
Solgt 3 bukker, Vestlandet	" 3.600,-
Feilsendt for 1 bukk	" 653,38
Tilskott fra Landsrådet, ring 51	" 15.072,-
Tilskott fra Landsrådet, ring 52	" 34.899,50
Tilskott fra Landsrådet, ring 53	" 44.957,50
Tilskott fra Landsrådet, ring 55	" 18.901,-
Tilskott fra Landsrådet, ring 56	" 6.888,50
Utleie av 1 bukk	" 500,-
Seminleie, 3 bukker	" 4.320,-
Skattetrekk	" 135,-
Momsrefusjon for 1986	" 15.290,50
Moms	" 6.395,65
Renter for 1987	" 17.984,-
	Kr. 421.804,38

Utgift.

Kjøpt 35 bukkekje	Kr. 35.960,-
Kjøpt 3 bukker, Vestlandet	" 3.600,-
Feilsendt for 1 bukk	" 653,38
Kjøring (1986)	" 12.359,-
Kjøring (1987)	" 18.419,-
Föringsbidrag 1986/87	" 34.650,-
Inseminasjon, ring 51-53, 1986	" 5.970,-
Inseminasjon, ring 52 1986	" 1.050,-
Parringspenger, ring 51-53 (1983-86)	" 25.505,-
Påsett i ring 55	" 8.775,-
Tilskott usolgte kje, ring 52 (1986)	" 1.000,-
Tilskott, geiter, ring 51	" 1.572,-
Tilskott, geiter, ring 52	" 3.899,50
Tilskott, geiter, ring 53	" 3.757,50
Tilskott, geiter, ring 55	" 4.001,-
Tilskott, geiter, ring 56	" 2.388,50
Reiseutgifter ringledere/møteutlegg	" 8.000,-
Dyrlege, medisin, reise	" 6.318,-
Klaver o.l.	" 4.362,05
Møter	" 5.162,80
Annonser	" 296,40
Revisjon	" 500,-
Skattetrekk	" 135,-
Arbeidsgiveravgift	" 85,-
Gave	" 400,-
Moms	" 26.052,73
Beholdning 31/12-87	<u>" 206.932,52</u> Kr. 421.804,38

Beholdning: I bank	Kr. 206.915,21
Kontant	" 17,31
	<u>Kr. 206.932,52</u>
	=====

Gjøvik, 4/1-1988.

Olav Haavi (sign.)
kasserer

Regnskapet er revidert og funnet i orden i h.h.t. fremlagte bilag.

Lillehammer, /1-1988.	K. Schefte (sign.)
	revisor

"Riktig forsikring er like viktig som god redskap!"



Ikke to gårdsbruk er like. Og hvert enkelt gårdsbruk forandrer seg stadig i takt med modernisering eller omlegging. Derfor er landbruksforsikring et spennende arbeidsfelt for oss forsikringsfolk. I samarbeid med Norges Bondelag utvikler vi stadig

nye forsikringsprodukter og arbeider aktivt for å sikre gården som arbeidsplass. Ta kontakt med oss hvis du vil vite mer om hva vi kan tilby deg. For det skal aldri være slik at du først ved et eventuelt skadeoppgjør får vite om du er riktig forsikret.

Valdres Brannkasse
Hadeland Brannkasse
Gjensidige Vestoppland
Gudbrandsdal Gjensidige Brannkasse
Oppland Brannkasselag



Statusverdi av ringbukker og indeksbukker pr. 31/12-1987.

Ring 51. V. Slidre/Vang:

3 prøvebukker a kr. 700,-	Kr. 2.100,-
3 reserver/ventebukker a kr. 700,-	" 2.100,-
	Kr. 4.200,-

Ring 52. Vågå:

3 elitebukker a kr. 1000,-	Kr. 3.000,-
9 prøvebukker a kr. 700,-	" 6.300,-
9 reserver/ventebukker a kr. 700,-	" 6.300,-
	" 15.600,-

Ring 53:

8 prøvebukker a kr. 700,-	Kr. 5.600,-
7 reserver/ventebukker a kr. 700,-	" 4.900,-
	" 10.500,-

Ring 55. Midt-Gudbrandsdal:

3 elitebukker a kr. 1000,-	Kr. 3.000,-
6 prøvebukker a kr. 700,-	" 4.200,-
9 reserver/ventebukker a kr. 700,-	" 6.300,-
	" 13.500,-

Ring 56. Dovre/Lesja:

1 elitebukk a kr. 1000,-	Kr. 1.000,-
4 prøvebukker a kr. 700,-	" 2.800,-
7 reserver/ventebukker a kr. 700,-	" 4.900,-
	" 8.700,-

I alt Kr. 52.500,-
=====

STYRE, RÅD OG UTVALG INNAN OPPLAND SAU-OG GEITALSLAG.

Styret i Oppland sau-og geitalslag:

Formann	Einar Høystad	2630 Ringebu
N.Formann	Kolbjørn Jørstad	2942 Volbu
Styremedlem	Olav Helleberghaugen	2680 Vågåmo
-----"	Anders Svare	2680 Vågåmo
-----"	Ivar Stenerud	2847 Kolbu
Kasserar	Olav Haavi	2800 Gjøvik
Sekretær	Håkon Sigstad	2650 Kvam

Avlsrådet for geit 1/1-88 til 31/12-89

Formann: Nils J.Lykken, Beito (varam. Lars A.Wangensten, Vang)
Medlem : Kai V.Løchen, Vågå (---"--- Jorunn Lien, Dovre)
---"--- : Gunnar Breivik, Røn (---"--- Ola Jorhøy, Dombås)
---"--- : Olav Haavi, Gjøvik (---"--- Joh.Gjestvang,Gjøvik)

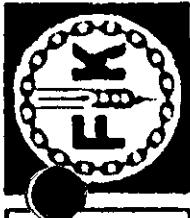
Avlsrådet for sau 1/1-88 til 31/12.89.

Formann: Håkon Sigstad, Kvam (varam. Anders Svare, Vågå)
Medlem: Anders Sørflaten, Etnedal(varam. Håkon Rogne, Biri)
---"---: Jon Ødegård, Ringebu(varamedl. Arne Pål Rusten, Øyer)
---"---: Olav Haavi, Gjøvik(varam. Johan Gjestvang,Gjøvik)

Geitavlsnemnda:

Formann: Ola Klypen, 2640 Vinstra
Medlem : Solveig Kvam, 2975 Grindaheim
Medlem: Oluf R.Kvålshagen, 2687 Bøverdalen

Felleskjøpet Østlandet



S A U O G L A M

Høyt lammetall og gode slakt er nøkkelen til et økonomisk sauhold.

Føret må dekke sauens behov for energi, protein, mineraler og vitaminer.

Fôrrasjonens innhold av vitaminer og mineraler varierer med sammensetning og fôrkvalitet.

Mineralkraftfôr for drøvtyggere gir en god forsikring mot mangel av viktige vitamin og mineralstoffer.

HÜSK DAGLIG TILSKUDD AV F E L L E S K J Ø P E T S
MINERALKRAFTFOR FOR DRØVTYGGERE.

Felleskjøpet Østlandet



Gjætarhundnemnd for 1/1-88 til 31/12-89

Formann: Lars Romsås, 2634 Fåvang

Medlem : Knut Nils Windingstad, 2943 Rogne

---"---: Tor Geir Ulstein, 2840 Reinsvoll

---"---: Gunnar Randen, 2680 Vågåmo.

Varamedlemmer: Jan Halvorsrud, Kolbu og Arne Pål Rusten, Øyer

Rovdyrnemnd for 1/1-88 til 31/12-89

Formann: Eivind Fossum, 2636 Øyer

Medlem : Gudmund Skotte, 2665 Lesja

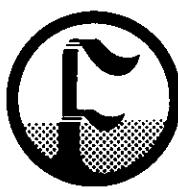
---"---: Jørn Rødslen, 2630 Otta

Varamedlemmer: Laurits Sønstebo, Dombås og Lars Romsås, Fåvang

La pengene gro

Aktivt, moderne landbruk krever investeringer.
Du vet best hva du vil gjøre på garden din. Bygdas
egen bank vet best hvordan du skaffer pengene.

Stikk innom!



FRON SPAREBANK

OVERSIKT OVER LAGA I OPPLAND SAU-OG GEITALSLAG:

LAG:	FØRMANN:	ADRESSE:
Lesjaskog	Mikal Nystuen	2669 Bjarli
Lesja	Svein Romslo	2666 Lora
Dovre	Ola Sæteren	2663 Dovreskogen
Sel	Leif Ola Rønningen	2670 Otta
Heidal	Jørn Bratberg	2654 Faukstad
Skjåk	Susanne Ramstad Brenna	2693 Nordberg
Lom	Guttorm G. Myren	2687 Bøverdalen
Vågå	Liv Berge	2680 Vågåmo
Nord-Fron	Lars Lauvsletten	2640 Vinstra
Sør-Fron	Oddmund Stebergløkken	2647 Hundorp
Ringebu	Kåre Guttu	2630 Ringebu
Fåvang	Ole Strangstadstuen	2634 Fåvang
Tretten	Kristian Midtmageli	2635 Tretten
Øyer	Odd Fossum	2636 Øyer
Ø.Gausdal	Tore Fjerdrumsmoen	2621 Ø.Gausdal
V.Gausdal	Harald Ove Foss	2627 Svatsum
Fåberg	Karl Riise	2600 Lillehammer
Biri	Håkon Rogne	2823 Biristrand
Snertingdal	Rudolf Hansen	2829 Ø.Snertingdal
Vardal	Børre M. Lillengen	2834 Nygård
Ø.Toten	Kåre Myrsveen	2857 Skreia
Toten III	Bjørg Fodstad	2857 Skreia
Kolbu	Jan Halvorsrud	2847 Kolbu
V.Toten	Nils E. Stokke	2840 Reinsvoll
Hadeland	Tore Nilsen	2730 Lunner
S.Land	Olav Storsveen	2864 Fall
N.Land	Arvid Enger	2884 Aust-Torpa
Etnedal	Paul Higdem	2890 Etnedal
S.Aurdal	Ole A. Øyhus	2930 Bagn
N.Aurdal	Arne Tønsager	2910 Aurdal
Ø.Slidre	Nils T. Windingstad	2942 Volbu
V.Slidre	Eivind G. Myhre	2967 Lomen
Øye	Per I. Eldegard	2977 Øye
Austvång	Tore Hovda	2970 Øylo
Vang	Eivind Berge	2975 Grindaheim

SAUEKONTROLLEN I OPPLAND 1987.

Sauekontrollen er et svært viktig hjelpemiddel for vurdering av driftsresultatet i saueholdet. Med databehandling av tallene som samles inn av sauekontrollørene ved hjelp av noteringsbøker, mål og vekt, gir utskriftslistene mange nyttige opplysninger om den enkelte besetning, om saueholdet i hver kommune, fylket og for hele landet.

På landsbasis var 5629 buskaper med 272342 v.f.søyer med i kontrollen. Dette er bare 18,6% av sauebuskapene og 26,8 % av all sauens i landet.

I Oppland var 638 buskaper med 34124 v.f.søyer med i kontrollen. Dette omfatter 27,5% av buskapene og 38 % av sauens i fylket. Ikke noe anna fylke har så stor tilslutning til sauekontrollen når det gjelder antall øyer og spesielt i forhold til sauetallet. Likevel er det ønskelig med større tilslutning også i mange områder her.

Antall v.f øyer pr. buskap i sauekontrollen var 53,5 øyer mot 48,4 på landsbasis.

Det økonomiske resultat i saueholdet er i høy grad avhengig av antall gangslam pr. øye og lammevekt om høsten. Ved høstveginga ble det registrert vekt på 53575 lam - fordelt med 1.77 lam pr. voksen øye og 0.97 lam pr. gimmer. (I 1986 h.h.v. 1.71 og 0.82).

Avdrått pr vinterfora øye korrigert til 160 dagers alder på lamma ble 68,5 kg mot 63,3 kg forrige år. Landsmiddelet ble 65,3 kg. Auken i lammevekta på 5,2 kg ved høstveginga betyr omlag 2 kg høyere slaktevekt pr. lam. Økonomisk betyr dette omlag + 90 kr pr. lam ved slakteoppgjøret og i tillegg kommer antatt kvalitetsforbedring.

Bak gjennomsnittstallene for avdrått skjuler det seg store variasjoner, spesielt mellom de enkelte besetningene, mens resultatet herredene imellom har jevnet seg ut siste år.

20 herred har bedre resultat enn landsmiddelet, 4 herred ligger like under mens ett herred viser - 5,9 kg.

Størst avdrått har Lom med 74 kg, Ø.Slidre med 73 kg, S.Fron og Gjøvik med 72,4 og 72,3 kg.

Det er fortsatt stor variasjon i avdråtten buskapene i mellom. Mens de beste flokkene kan vise til avdrått på mer enn 100 kg, endel med 80-100 kg, har vi altfor mange flokkene under 50 kg. Med stor variasjon i avdrått blir det også stor forskjell på det økonomiske utbyttet.

Arsaken til variasjonene kan være mange. Rasen betyr litt; mens dalasøyenes avdrått er 69,8 kg viser spelsøyene 67,3 kg. Mest betyr miljømessige forhold. Øyene må være i god kondisjon ved parringa og gis godt stell hele vinteren og ikke minst etter lamminga. Dårlig vårbeite reduserer mjølkeevna hos øya, og lamma blir for små og svake til å klare seg på utmarksbeite. Regelmessig tilsyn i beitetida er også nødvendig for å redusere tap av lam og sau mest mulig.

KVALITET FRA JORD TIL BORD

Våre felles målsettinger:
"Kvalitetsprodukter til markedet
økonomi til produsentene",
NÅS VED KUNNSKAPER OM:

**FORPRODUKSJON OG FORING
AVL OG UTVALG
MILJØ OG HELSE**

HED-OPP